



**Fredrik Gieth och Zerina Cutura,  
Milstensgårdens förskola**

---

# Frågor och svar från Milstensgårdens förskola om sitt läsfrämjande arbete

**Under Läs tillsammans!-webbinariet (26 maj 2023) ställdes i chatten frågor till Milstensgårdens förskola. Nedan följer frågorna och svaren från Fredrik, rektor, och Zerina, förskollärare.**

## **Hur tar ni in de olika språk som barnen bär på?**

*Fredrik:* Förskolan har över tid blivit en mötesplats mellan olika språk och kulturer, en oas av språkutbyten där flerspråkighet kommit att bli en norm. Språkutveckling är alltså inte förknippad med en eller flera särskilda aktiviteter. I stället finns ett språkutvecklande förhållningssätt med i alla aktiviteter. Språkundervisningen sker i huvudsak hela dagen, överallt och i alla sammanhang.

Det sker spontant i vardagliga samtal men också mer medvetet i planerade och strukturerade aktiviteter, i projekt- och temaarbeten. Huvudsakligen sker den planerade språkundervisningen genom samtal, högläsning och berättande och med stöd av metoden transspråkande.

Konkreta förslag är:

- Genom den digitala bilderbokstjänsten Polyglutt där nästan alla barns språk finns representerade
- Med stöd av analoga tvillingböcker, exempel samma Alfonsbok på svenska och arabiska
- Genom identitetstexter som vi själva skapar och sätter upp och även med stöd av vårdnadshavarna
- Genom metoden transspråkande (eng translanguaging) samt genom att låta barnen kodväxla mellan språk

*Zerina:* Till stor hjälp är en tydlig och långsiktig planering som sträcker sig över hela läsåret där barnens alla språk finns med under utbildningens gång. Se till helheten och planera även utifrån veckor, dagar, för- och eftermiddag.

All personal på förskolan behöver ha kunskaper i ett språkutvecklande arbetssätt. Våga tänka "outside the box" och var inte rädda för att prova nya saker.

## Hur får ni med personalen kring att vilja starta upp detta?

*Fredrik:* Jag som rektor har inte upplevt något motstånd. Min tes är att det handlar om den stödstruktur som vi erbjuder medarbetarna och som byggts upp över tid. Det är viktigt att utvecklingsprocesser sker i etapper och inte allt på en gång. Gärna trappmodellen. Viktigt att få rikligt med stöd från början för att lyckas. ”Gräv där du står” gäller för såväl medarbetare som lär-team. Jag är övertygad om att förståelse motiverar och engagerar.

*Zerina:* Alla som arbetar på förskolan behöver vara inkluderade i olika processer både utifrån de egna erfarenheterna, förståelsen och förutsättningarna och med hjälp av förskollärare som leder undervisningen.

En sammanhållen organisation och en tydlig struktur ger trygghet och skapar större möjlighet att våga växa i uppdraget som pedagog. Alla behöver förståelse för vad, hur och varför vi gör det vi gör. Stödsystem behövs på alla nivåer.

Viktigt är också att känna glädje i arbetet. Att ha gemensamma fikastunder, att säga hej och le till varandra gör mycket. Vi behöver se och lyfta varandra i det dagliga arbetet.

Fokus och utgångspunkt ska vara det som är positivt och fungerande – det ska förstärkas.

All personal behöver känna och se det egna ansvaret utifrån sin arbetssituation.

## Hur involveras vårdnadshavarna?

*Fredrik:* Vi når vårdnadshavarna genom förhållningssättet och genom att inkludera dem i arbetet.

Barnen är också en väg eftersom de tar med sig det de får språkligt i förskolan till hemmet.

Engagerade barn som äger sin utbildning och vardag berättar gärna om det hemma.

Våra samtal utgår utifrån att möta vårdnadshavarna där de är. Genom stöd, hjälp och engagemang får vi dem med oss.

Konkreta exempel och verktyg är:

- Via formella möten som föräldramöten, föräldraråd, introduktions- och utvecklingssamtal
- Via informella möten
- Via Unikum (förskolans lärplattform) och förskolan Instagram
- Via kapprumsbibliotek och Polyglutt Home Access

## Utifrån ett biblioteksperspektiv vore det bra att få veta på vilken nivå förskolorna vill ha böcker i andra språk än svenska?

*Fredrik:* Mycket bra synpunkt. Något jag själv lärde mig häromdagen är att de böcker vi har på somaliska på vår förskola ofta är för svåra för både våra vårdnadshavare och barn att läsa. Det somaliska skriftspråket är ganska ungt om man jämför med andras språk. Man har över tid dessutom använt olika alfabet. Först 1973 blev somaliska officiellt språk i Somalia.

Vi har fördelen av att ha flerspråkiga pedagoger vilket innebär att vi i vissa fall har god kännedom om barnens språkliga nivå på förstaspråket. Den kunskapen underlättar i kommunikationen med biblioteket och gör det lättare att välja böcker på rätt nivå utifrån barnens perspektiv.

*Zerina:* Att utgå från de böcker som finns genom inläsningstjänst kan vara ett sätt att få grundläggande kännedom om språkliga nivåer. Polyglutt kan också fylla flera funktioner.

## Bokstart

Kulturrådet har regeringens uppdrag att främja läsning och stimulera små barns språkutveckling. Bokstart är en nationell satsning som vänder sig till föräldrar och vuxna i barns närhet. [www.bokstart.se](http://www.bokstart.se)

## KULTURRÅDET

Statens kulturråd, Box 27215, 102 53 Stockholm  
Telefon: 08 519 264 00, [www.kulturradet.se](http://www.kulturradet.se)